

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Dn. Conradi Clingii Theologi Et Ecclesiastae Celeberrimi
(dum vixit) apud Erphordiam Turingiæ, Catechismus
Catholicus, summam Christianæ institutionis III. libris
succinctim complectens**

Klinge, Konrad

Coloniae, 1570

VD16 K 1309

Opera bona an sint causa effectiua salutis & iustitiæ. tit. 168

urn:nbn:de:hbz:466:1-29452

am, & stipulam: & sunt, qui confitentur fidem, Tit. & tamen pessimis peccatis carnis sese maculant, fornicatione, inuidia, auaritia, secta &c. Gala. 3. 1. Cor. 6. Ephe. 5. Tales non purgabuntur à talibus vitijs, si in illis sine poenitentia mortui fuerint, sed æterno igni referuantur. Nam tales regnum Dei non possidebunt. Videat ergo quisque, qualis sit sua superædificatio supra hunc lapidem Christum, &c.

OPERA BONA AN SINT
causa effectiua salutis & iustitiæ.
 TITVLVS CLXVIII.

Rimò, totus carnaliũ clamor in catholicos est, quia doceant, quòd bona opera sint effectiue sua dignitate, & virtute propria necessaria, & promereri iustitiam, remissionẽ peccatorum, & vitam æternã, iuxta illud Matth. 19. Si vis ad vitam ingredi, serua mandata. Et quasi sic omnia opera, cõremonias, cultus, ac religiones statuunt ad merendam vitam æternam: si reum est, Christus gratis mortuus est, Gala. 2.

Secundò, vnanimis omnium catholicorum doctrina est, & ab initio talis fuit sententia de operibus, quæ tam vilia ea æstimãrunt, vt docuerint, quòd nihil habent, nisi quod eis Deus gratuito ex gratia donat & promittit, id est, ex se & propria dignitate & virtute nihil habere, nullum meritum: quia etiam omnibus factis, adhuc sumus serui inutiles, vt dicit Christus Luc. 17. sunt immunda, & indigent purificatione, Act. 15. Fide purificans corda. Sunt imperfecta, quia non ex toto corde, tota anima, ex omnibus visceribus fiunt: reclamationem enim natura, quæ est deprauata peccato, Matth. 22. Romanor. quinto, in quo omnes

peccauimus. Non sunt ergo opera causa effectiua salutis, id est, quæ effectiue promereantur iustitiam & salutem. Nā si hoc homo potuisset, Christus nō fuisset mortuus pro peccatis nostris, Romano. 4. & pater nō posuisset super illum peccata nostra, Esai. 53. sed quisque pro seipso debuisset satisfacere. Solutus ergo Christus est propitiatio pro peccatis totius mundi, 1. Ioan. 2. Coloss. 1. Complacuit patri omnia libere conciliari.

Tertiò, catholici patres docent, quòd omnia opera, sacramenta, cæremonia, sunt media, per quæ distribuitur promerita iustitia & salus. Nam Deus & ordinauit, vt meritum Christi à nobis apprehendatur per fidem & sacramenta. Secundò, conferunt etiam à nobis, ne iterum amittatur per fidem & opera. Sic Marc. ultimo, Qui crediderit & baptizatus fuerit, &c. & Marc. 1. Pœnitementini & credite Euangelio. Romanor. 8. Si secundum carnem vixeritis, moriemini. Ideo opera non effectiue promerentur salutem, hoc solùm semel fecit opus passionis Christi, Heb. 9. Semel introiuit in sancta &c. sed sunt media, quæ apprehendunt, & nobis applicant, & per quæ Deus distribuit meritum Christi.

Sic etiam Christus promissit per talia media, id est, fidem, sacramenta & opera, velle distribuere suam iustitiam & salutis gratiam, nō vt ijs medijs nos iterum effectiue mereamur hoc, quòd ipse semel meruit, sed vt hæc apprehēdamus ab illo tali via & medijs. Ideo res non pendet à dignitate operum, sed à sua ordinatione & promissione. Ipse promittit credenti in illum, quòd nō pereat, sed habeat vitam æternā, Ioan. tertio. Matth. 19. Vos qui reliquistis omnia. Ioan. 3. qui bona fecerunt, &c. ibi distingue opus & promissionem Christi. Si factum operis attendis, nihil meretur sua dignitate: si promissionem Christi attendis, hæc opera apprehendunt & impetrant promissionem.

illa, & adhuc ex gratia: effectiua ergo causalitas gra-
 & salutis totaliter adimitur operibus, & transfer-
 ritur in gratuitam promissionē Christi. Ipse dicit, pro-
 mittit, & illi licet facere de bonis suis quid vult, Mat.
 20.

Quartò dices: Nullum ergo erit præmium pro la-
 bore operum & mediorum, id est, pro fide, sacramen-
 tis, obseruatione præceptorū? Respondeo: Duo sunt,
 promissum præmium, & promeritū præmium. Pro-
 missum præmium ingens & magnum est in hac & post
 hanc vitam, 1. Cor. 3. & 15. Vnusquisque mercedem
 accipiet & cetera etiam secundum gradus. At promeri-
 tum præmium, id est, quod opera effectiue & causa-
 liter meruerunt in ijs, quæ futuram vitam & salutem
 animæ concernunt, nullum est. Ibi de plenitudine
 Christi oportet accipere omnes, Ioan. 1.

Præterea omnia quæ nos facimus & facere possu-
 mus, id est, quod credimus, quod oramus, quod præ-
 cepta seruamus, hæc omnia potius preces & oratio-
 nes sunt, vt nobis vnicū Christi meritū distribuatur
 ex gratia, quàm vt sint merita, quibus gratiam iusti-
 ficationis & salutis mereamur. Ideò credo in Chri-
 stū, ideo oro, prædico, gratias ago, ideo opera & præ-
 cepta Dei facio & seruo, qualia sunt preces & media,
 vt mihi Christi beneficium ex gratia distribuatur. Nō
 vt hæc media effectiue illa mereantur: ideo media, &
 non merita sunt. Nobis confusio, Deo gloria debet-
 tur, Daniel. 9. Roman. 8. Non sunt condignæ passio-
 nes huius temporis & c. Rom. 6. Donum siue gratia
 Dei vita æterna.

Docentur ergo pia opera ad apprehendendam &
 retinendam promeritam Christi gratiam, non vt il-
 lum effectiue propria virtute mereatur: opera nostra
 non sunt Christus, neq; æquipollentia Christo. Ideo
 clara est hæc sententia, Christus solus effectiue sua
 morte meruit nostram iustificationē à peccatis apud
 patrem,

patrem, Rom. 4. & nostram salutem æternam, Hebr. 9. Hæc omnia habet in sua manu, vt distribuat, alio omnia nostra studia & opera ad eum finem suum, vt vel apprehendant, retineant, possideant illam gratiam Christi, non vt secundò effectiue illam mereantur, &c. Sed obijciunt de merito congrui & condigni, id est, Deum obligari ad remunerandum opera nostra, vita æterna & remissione peccatorum &c. Respondeo, obligatio illa non ad opus nostrum, sed ad promissionem Dei refertur, eò quòd Deus verax est in promissis, Rom. 3. & impossibile est Deum pœnitenti, Hebr. 6, ex quo nunc Deus promittit, alio debitum seu obligatio illa respicit promissionem. Sunt autem duplicia opera bona: quædam præcedunt fidem Christi vt opus obstetricum, Exo. 1. Gentes naturaliter seruantes legem, Romanor. secundo. Pharaon qui erat flagellum Dei, appræmiatur, Ezech. 29. Nam Deus opera etiam infidelium bona remunerat, & mala etiam punit, vt patet de Pharaone Exod. 14. & quoniam talium piorum operum etiam in infidelibus præueniente gratia Dei, quæ sic mouet infideles, vt talia faciãt, dicunt theologî, quòd hoc sit premium congruum, vt habeant præmium temporale, quia nullum bonum erit irremuneratum, neque malum impunitum, siue in bonis, siue in malis, saltem temporaliter. Sic Turcæ, Gentes & Iudæi, habent ad vsum suum Solem & pluuiam, Matth. 6. & oculi omnium creaturarum sperant in creatorem: & quoniam Deus illa creauit, congruum est, vt det illis cibum in tempore &c. Opera autem fidelium, quæ ex fide Christi fiunt, & ad gloriam & laudem Dei, Philip. 1. Mart. 5. siue sit obedientia præceptorum, aut fructus spiritus sancti, id est, fides, spes, charitas, castitas, Galat. 5. illa habent promissionem, Matt. 19. Vos qui reliquistis omnia &c. Ioann. quinto. Qui bona fecerunt &c. & Matth. 25. Esuriui, & dedistis mihi manducare &c.

are & cæt. Venite & possidete. Hac sua promissione Deus se nobis obligatum seu debitorem reddit, quòd vult opera nostra & dona sua coronare, ita quòd debitum hoc consistat in sola promissione Christi, & non in nostro opere operato. Sic 2. Tim. vlt. cap. inquit: Re posita est mihi corona iustitiæ, &c. sed tamē vbiq; est gratia, tam in præmio cōgrui, quoad infideles, quam condigno præmio, quoad fideles. Deus nihil nobis ex debito debet, Luc. 17. Gratia Dei vita æterna, Rom. 8. Sic est differentia inter promissum præmium, & promeritum præmium. De primo enim loquitur, & non de reliquo.

Præterea Deus se debitorem fecit sua promissione. Promisit enim omne opus bonum remunerare, & omne malum opus punire, siue in bonis & fidelibus, siue in malis & infidelibus. Nam iustus est Dominus & iustitiam diligit, siue in fidei siue in infidei, & iustum opus diligit: & quoniam vnicuiq; vult reddere secundum opera sua, Matt. 16. & omnes sistemur ante tribunal Christi, vt quisq; recipiat prout gessit in corpore suo, 2. Cor. 3. siue bonum, siue malum, quanuis Deus nullius debitor est, quia tamen ex gratia hoc promittit, idè congruū est suæ pmissioni, vt remuneret iustum opus, saltem de genere. At fidelibus in Christum, qui omnia ex fide & charitate faciunt, suæ pmissioni congruū est, vt remuneret ex gratia, quia promisit. Sic illa duo verba, congruum & æquum, ad promissionem Christi referenda sunt, & nō ad opus, nostrum operatum. Idè falsò interpretantur sectæ hanc doctrinam &c.

Differentia tamen est inter remunerationem rerum temporalium, quæ communia sunt fidelibus & infidelibus hic in præsentis vita, & inter æterna bona. Nam felicitas æterna, solùm fides respicit. Non autem sumus Christiani propter temporalia bona, quæ ex æquo sunt infidelibus cōmunia, sed propter æter-

na bona, quæ Christus promisit suis fidelibus, &c.
Ideò iubet primùm quærere regnum Dei &c. Marc.

OPERA BONA AN ME.

reantur vitam æternam.

TITLVS CLXIX.

NOTANDVM primò, quòd de merito bonorum operum dicatur in scripturis dupliciter. Primò, quòd est meritum saluificum & propitiatorium, & sic solum est vnum opus in mundo, quod meretur totaliter, & causa est salutis æternæ, victima Christi, i. Ioan 2, Ipse est propitiatio pro peccatis &c. Esai. 53. Posuit in eo iniquitatem omnium nostrum, ideò est solum vnum saluificum meritum, & huius respectu nullum opus hominis meretur vitam æternam. Nam si solum est vnicum meritum Christi, quod meretur salutem, ergò nulli alij operi hominis tribui potest, & sic opera non merentur vitam æternam.

Secundò, loquitur scriptura de apprehensio merito, id est, quo homo per idonea media impetrat benedictionem promeritæ salutis per Christum. Et sic opera nostra dicuntur mereri largè ex gratia vitam æternam, non ex dignitate operum, sed ex promissione. Deus enim promisit per opera vt per media, distribuere nobis & proprium facere suum meritum. Ideò Christus iubet poenitere & credere, Marc. 1. Credere & baptizari, Marc. vltim. Obseruare sua præcepta ad ingressum regni, Matth. 19. dare pauperibus, Matth. 25. sic distributionem vitæ æternæ, quam Christus solum meruit, dicuntur opera nostra ex promissione mereri, non propria dignitate: sic inquit Matth. 19. Vos qui reliquistis omnia, & secuti estis &c. & de illo merito apprehensionis & acceptationis loquitur scriptura, non de stricto merito. Vnus est saluator Christus, qui meruit salutem in cruce, & reperit æternam vitam